

Oricum, publicul a primit cu curiozitate premiera, ceea ce ne obligă să medităm serios la puterea de atracție a teatrului romantic. Cum pot răspunde mai bine oamenii de teatru dragostei spectatorilor pentru această dramaturgie? Ar fi zadarnic să căutăm în *Ruy Blas* sau în *Hernani* logica acțiunii și a caracterelor, sau să încercăm să clarificăm psihologia atît de arbitrară a eroilor. Aici, personajele nu sînt atît ființe omenești, bine definite, individualități — așa cum ne-a obișnuit literatura realistă a ultimului secol să privim caracterele —, ci mari explozii de sentiment, emoții personificate. Faptele nu reprezintă întîmplări posibile, ci tot năzuințe transpuse în acțiune — acte nebunești de dragoste, performanțe de vitejie sau ură.

EVOLUȚIA REGIZORULUI

Am văzut *Dracul uitat* la trei luni după premieră, și spectacolul Teatrului Regional se păstra viu, foarte disciplinat și atent interpretat — se pare chiar cu mai multă vervă și cursivitate decît la premieră, cînd actorii nu izbuteau decît cu greutate să îndeplinească ceea ce le cerea regizorul. Este un spectacol caracteristic pentru Dinu Cernescu, un spectacol ușor de recunoscut, chiar dacă nu ar fi fost semnat: costume și decoruri ingenioase, viu colorate, favorabile mișcării expresive a personajelor în scenă (scenografia. Olga Muțiu), multe gaguri — dar mai cu grijă selecționate decît în alte spectacole ale regizorului și folosite, de data asta, cu real simț al măsurii și cu gust — ritm, schițe de parodie și trimiteri la alte arte (mai ales la balet), muzică, o partitură de mișcare compusă minuțios pentru fiecare interpret, apropiindu-se chiar de dans, actualizări directe în costume și atitudini. Toate acestea se potrivesc foarte bine comediei vesele, țărănești, a lui Jan Drda. Am asistat deci la un spectacol comic și cu adevărat agreabil, care are față de alte montări ale regizorului, la același teatru, avantajul unui cîștig de experiență la actori. Interpretăii execută piruetele, schițează pașii de dans, cîntă cu ușurință și cu pricepere: ei au învățat să-și ironizeze personajele, au început să-și facă asta cu umor și cu plăcere. Diferențele mari de calitate între interpretări s-au mai șters. Mathes-Mihai Pălădescu este

Spectatorii iubesc aceste scrieri ca pe niște povești cu zine, așezate într-un cadru „istoric“ mai credibil pentru adulți decît lumea basmului. Ei caută în ele puterea visului romantic de a ne întoarce în prima tinerețe, prin elan și joc al fanteziei. Longevitatea acestei literaturi s-a demonstrat nu numai prin cariera scenică a marilor modele, dar și prin pleiada fără sfîrșit a urmașilor lor moderni, de la Pardaillan și Cartouche pînă la mîndrii și neînfriații cow-boy din Vestul sălbatic. Ca să guști asemenea creații trebuie să știi să te întorci la credința în excepțional a adolescenței. Și ca să le pui bine în scenă, îți trebuie nu numai această credință, dar și imaginația înaripată care să prefacă viața năstrușnică a eroilor în realitate teatrală.

un personaj semifantastic prin originalitate. Alături de el, interpretările Dörinei Lazăr, ale lui Ion Marinescu, Dimitrie Dunea, Stelian Cremenciu nu rămîn deloc în umbră.

Este bine, deci, că regizorul urmează cu perseverență o anumită linie de preocupări; asta contribuie evident la formarea echipei, mai antrenată de la stagiune la stagiune. Totuși... Nu este păcat că realizatorul își consumă cam prea des energia și imaginația în marginea unor texte minore, de pe urma cărora publicul rămîne doar cu un divertisment plăcut și ușor instructiv? Nu ar fi interesant să-l vedem încercîndu-și mai consecvent puterile în repertoriul clasic sau luptînd pentru valorificarea unei piese originale cu problematică nouă? Diversitatea de gen și stil, amplitudinea paletelor interpretative, pe care o cerem atît de insistent actorilor, nu sînt și pentru regizori o cerință stringent contemporană? Nu ar avea de cîștigat echipa teatrului dacă ar porni, alături de regizorul cu care s-a obișnuit, în explorarea unor noi spații ale artei spectacolului? Toate aceste întrebări privesc, mai mult decît pe regizor, teatrele care îi solicită colaborarea, și în principal, Teatrul Regional București. Pentru că viața noastră teatrală cere astăzi o justă și cît mai multilaterală „economie“ a talentelor, nu numai în raport cu folosirea actorilor.

A.M.N.